

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
SIEGBERT ALBER

föredraget den 16 december 1997 *

A — Inledning

korrekt deklaration av varorna, och när båda kvoterna sedan upptäckten av misstaget har uppfyllts.

I — Frågeställning

3. Den i detta mål omtvistade artikel 2.1 lyder enligt följande:

1. I ifrågavarande mål har Højesteret (Anke- och kæremålsutvalget) begärt att domstolen skall meddela förhandsavgörande med avseende på tolkningen av rådets numera upphävda förordning (EEG) nr 1697/79 av den 24 juli 1979 om uppbörd efter tullklareringen av import- eller exporttullar som inte har krävts av den betalningsskyldige för varor som hänförs till ett tullförfarande som inbegriper skyldighet att betala sådana tullar,¹ och om rättsverkan av ett beslut som kommissionen har meddelat efter yttrande från Tullkodexkommittén.

”Om de behöriga myndigheterna finner att hela eller en del av de import- eller exporttullar som lagligen skall betalas för en vara som hänförs till ett tullförfarande som medför skyldighet att betala sådana tullar, inte har utkrävts gäldenären, skall de vidta åtgärder för uppbörd av icke inbetald tull.

...”

2. I grund och botten är det härvid fråga om huruvida ett företag som vid import har gjort sig skyldigt till en felaktig varudeklaration och därigenom har befriats från tull skall betala normal tull i efterhand, när det hade varit berättigat till en tullförmån även vid en

II — Förfarandet i målet vid den nationella domstolen

4. Den nationella domstolen har beskrivit den tvist som ligger till grund för förfarandet enligt följande: Under flera år importerade

* Originalspråk: tyska.

1 — EGT L 197, s. 1.

Sportgoods A/S (nedan kallat svaranden) fotbollsskor från Thailand. Vid fem tillfällen mellan den 1 mars 1990 och den 20 januari 1992 angavs skorna från Thailand felaktigt i tulldeklarationerna under tulltaxenummer 6403 19 00 i Kombinerade nomenklaturen. Denna följer av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,² i dess lydelse enligt kommissionens förordning (EEG) nr 2886/89 av den 2 augusti 1989,³ kommissionens förordning (EEG) nr 2472/90 av den 31 juli 1990⁴ och kommissionens förordning (EEG) nr 2587/91 av den 26 juli 1991.⁵ Detta tulltaxenummer gäller skodon för sport och idrott med överdelar av läder.⁶ Eftersom skorna emellertid hade överdelar av konstläder, skulle de rätteligen ha hänförts till tulltaxenummer 6402 19 00:⁷ "Skodon för sport eller idrott med överdelar av plast".⁸ Den oriktiga uppgiften grundade sig på ett misstag som svarandens speditör hade råkat göra.

5. Vid importen omfattades båda ovan nämnda tulltaxenummer av tullfrihet på grund av gemenskapsbestämmelserna om

2 — EGT L 256, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 22.

3 — EGT L 282, s. 1.

4 — EGT L 247, s. 1.

5 — EGT L 259, s. 1.

6 — Den fullständiga lydelsen av detta tulltaxenummer är följande: 6403 Skodon med yttersulor av gummi, plast, läder eller konstläder och med överdelar av läder: Skodon för sport och idrott: ... 6403 19 00 Andra slag.

7 — Se fotnot 2—5.

8 — Den fullständiga lydelsen av detta tulltaxenummer är följande: 6402 Andra skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast; Skodon för sport eller idrott; ... 6402 19 00 Andra slag.

tullförmåner för utvecklingsländer avseende produkter från Thailand. Vid importen belades de varor som omfattades av de ovan nämnda tulltaxenumren därför inte med tull och ingen tull betalades in. Det hade inte heller kunnat tas ut någon tull även om tulltaxenumret hade angivits korrekt.

6. Den 3 respektive den 27 mars 1992 — efter importen av de ovan nämnda fem partierna skodon för sport och idrott — upphörde tullfriheten för de båda tulltaxenumren, eftersom de dåvarande importvolymgränserna för de båda tulltaxenumren hade uppnått.⁹

7. Vid årsskiftet 1992/93 upptäckte skattemyndigheterna de fem felaktiga angivelserna av tulltaxenummer vid ett kontrollbesök. Myndigheterna begärde därför betalning i efterhand av tull för de ovan nämnda fem partierna. Besvärsmyndigheterna fastställde detta beslut med den motiveringen att det inte längre var möjligt att i tullhänseende förmånsbehandla produkter med ursprung i Thailand vid den tidpunkt när en reglering hade kunnat ske, eftersom den gräns som

9 — Kommissionens förordning (EEG) nr 513/92 av den 28 februari 1992 om återinförande av uppbörd av tull för produkter med KN-nummer 6401, 6402, 6404 och 6405 90 10 med ursprung i Thailand som omfattas av förmånsbehandlingen i rådets förordning (EEG) nr 3831/90 (EGT L 55, s. 88), och kommissionens förordning (EEG) nr 719/92 av den 23 mars 1992 om återinförande av uppbörd av tull för produkter med KN-nummer 6403 med ursprung i Thailand som omfattas av förmånsbehandlingen i rådets förordning (EEG) nr 3831/90 (EGT L 78, s. 9).

hade fastställts för importvolymen hade uppnått och tull därför hade återinförts.

och kæremslutsutvalget slutligen ställt följande tolkningsfrågor till domstolen:

8. Svaranden väckte slutligen talan vid Østre Landsret, som vilandeförklarade det skriftliga förfarandet för att anmoda Europeiska gemenskapernas kommission att avgöra huruvida det under de ovan beskrivna omständigheterna är befogat att efterge importtullar. På grund av detta sammanträdde en grupp sakkunniga från alla medlemsstater inom ramen för Tullkodexkommittén — området för allmänna tullbestämmelser/ersättning — för att ta ställning i denna fråga. Kommissionen beslutade slutligen att det i förevarande fall inte var berättigat att medge eftergift av importtull.

9. I sin dom kom emellertid Østre Landsret fram till att det saknades rättsligt stöd för uppbörd i efterhand. Till följd av Skatteministeriets överklagande kom målet slutligen upp inför Anke- och kæremslutsutvalget vid Højesteret.

10. Eftersom rättsverkningarna av kommissionens beslut är omtvistade och det inte är säkert om uppbörd i efterhand är möjlig med stöd av förordning nr 1697/79, har Anke-

”1) Skall artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 1697/79 av den 24 juli 1979 om uppbörd efter tullklareringen av import- eller exporttullar som inte har krävts av den betalningsskyldige för varor som hänförs till ett tullförfarande som inbegriper skyldighet att betala sådana tullar (EGT L 197, s. 1,) förstås så, att uppbörd i efterhand endast är möjlig i fall då det har uppkommit en beloppsmässig skillnad, men inte vid felaktig klassificering som inte har haft någon beloppsmässig betydelse?

2) Skall orden 'som lagligen skall betalas' i artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 1697/79 tolkas så, att

— det är de faktiska och rättsliga omständigheterna vid tidpunkten då de behöriga myndigheterna mottar en deklaration som innehåller en felaktig tullklassificering som är avgörande för om det kvarstår ett belopp som skulle ha betalats?

Eller skall dess ord tolkas så, att

B — Ställningstagande

I — Den första och den andra frågan

— det är de faktiska och rättsliga omständigheterna vid tidpunkten då de behöriga myndigheterna konstaterar att en deklaration innehåller en felaktig tullklassificering som är avgörande för om det kvarstår ett belopp som skulle ha indrivits?

- 3) a) Vilken rättsverkan har ett beslut från EG-kommissionen, efter yttrande från Tullkodexkommittén, vilket riktar sig till en medlemsstat med anledning av att en medlemsstat har begärt att kommittén skall fatta beslut om huruvida det under särskilda omständigheter är berättigat att medge eftergift av importtullar, och genom vilket kommissionen och kommittén fastställer att det inte är berättigat att medge eftergift för importtullar som har behandlats i medlemsstatens begäran till kommittén?

- b) Är det förenligt med den rättsverkan som beskrivs i svaret på fråga 3 a, att en domstol i medlemsstaten i fråga i en dom fastställer att det saknas erforderligt rättsligt stöd för att i efterhand indriva importtullar?"

11. Genom dessa frågor begär den nationella domstolen att få veta om förordning nr 1697/79, i vilken uppbörd efter tullklaringen av icke utkrävda importtullar regleras, är tillämplig i förevarande fall. I så fall skall en uppbörd i efterhand ske. I artikel 1 i förordningen fastställs villkoren för uppbörd i efterhand av "import- eller exporttullar som av någon anledning inte har indrivits" för varor som hänförs till ett tullförfarande som inbegriper skyldighet att betala sådana tullar. I artikel 2 regleras uppbörd i efterhand. Enligt denna kan de importtullar "som lagligen skall betalas" och som inte har utkrävts av gäldenären indrivas i efterhand. Det måste dessutom vara fråga om varor som hänförs till ett tullförfarande som inbegriper skyldighet att betala sådana tullar. I detta mål är det dock osäkert om det faktiskt är frågan om importtullar som skulle ha betalats och som ännu inte har utkrävts.

12. Svaranden ansåg sig under inga omständigheter vara skyldig att betala importtullar, eftersom den även vid en riktig deklarering obestriddligen hade kunnat åtnjuta en tull-

förmån (för skodon med överdelar av plast). Skatteministeriet kom fram till en annan slutsats, eftersom även förhållandena vid tidpunkten för skattekontrollen enligt dess synsätt är inbegripna. Vid denna tidpunkt omfattades varken skodon med överdelar av läder eller av plast längre av någon tullförmån, då kvoten i båda fall var uppfylld.

13. Det är dock osäkert om det får tas hänsyn till senare förhållanden vid bedömningen av huruvida uppbörd i efterhand är tillåten. För att kunna svara på detta, måste man först besvara frågan vilka de importtullar är, som enligt artikel 2.1 "lagligen skall betalas".

14. Enligt svarandens mening är det fråga om de importtullar som skall betalas vid tiden för tulldeklarationen. Av rådets förordning (EEG) nr 2144/87 av den 13 juli 1987 om tullskuld¹⁰ framgår det i artikel 3 a att en importtullskuld uppstår vid den tidpunkt, när den behöriga myndigheten godtar deklarationen för övergång till fri omsättning av varorna, eller vid tidpunkten för någon annan åtgärd som enligt gällande bestämmelser har samma rättsliga verkan som godtagandet av deklarationen. För tullskulden är följaktligen den tidpunkt då tulldeklarationen godtogts avgörande, och inte en senare tidpunkt, exempelvis vid en senare kontroll.

Avgörande är vad den betalningsskyldige skulle ha betalat vid tidpunkten för importen. De importtullar som lagligen skall betalas är alltså de tullar som skall betalas vid tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen.

15. Detta framgår också av domstolens rättspraxis, som t. ex. av domen i målet *Pascoal & Filhos*.¹¹ Där var det fråga om import av torsk till Portugal. Först uppbars ingen tull, eftersom importen var försedd med ett ursprungsintyg, i vilket det angavs att produkterna hade sitt ursprung på Grönland. Efter det att myndigheterna i exportlandet hade meddelat att detta intyg var ogiltigt, var det enligt domstolen möjligt att uppbära tull i efterhand.¹² Därvid utgick domstolen från att en tullskuld uppstår när den behöriga myndigheten godtar deklarationen för övergång till fri omsättning av varan. Den stödde sig därvid på direktiv 79/623/EEG om harmonisering av lagar och andra författningar om tullskuld¹³ och särskilt på dess artikel 3 a.¹⁴

16. Ytterligare stöd för denna tolkning av uttrycket "som lagligen skall betalas" finner

11 — Dom av den 17 juli 1997 i mål C-97/95 (REG 1997, s. I-4209).

12 — Dom i mål C-97/95 (ovan fotnot 11), punkt 36 och följande.

13 — Rådets direktiv 79/623/EEG av den 25 juni 1979 om harmonisering av lagar och andra författningar om tullskuld (EGT L 179, s. 31).

14 — Dom i mål C-97/95 (ovan fotnot 11), punkt 10.

10 — EGT L 201, s. 15.

svaranden i kommissionens förordning (EEG) nr 3040/83 av den 28 oktober 1983 om genomförande av artiklarna 2 och 14 i rådets förordning (EEG) nr 1430/79 om återbetalning eller eftergift av import- eller exporttullar.¹⁵ I dess artikel 1.1 fastställs följande:

”Tullar som lagligen skall uppbäras i enlighet med artikel 2 i förordning (EEG) nr 1430/79 är de importtullar, som vid tillämpningen av de vid tidpunkten för godtagandet av deklarationen för övergång till fri omsättning gällande bestämmelserna — inklusive bestämmelserna om beviljande av en sänkt tullsats eller av tullfrihet — borde ha blivit uppburna för varorna i fråga, om alla erforderliga uppgifter och alla nödvändiga handlingar i enlighet med dessa bestämmelser vederbörligen lämnats och lagts fram och faktiskt lagts till grund för myndigheternas beräkning av dessa tullar.”

17. Det skall i detta avseende tilläggas att rådets förordning (EEG) nr 1430/79 av den 2 juli 1979 om återbetalning eller eftergift av import- eller exporttullar¹⁶ inte är direkt tillämplig i förevarande fall. I förordningen regleras inte uppbörd i efterhand av tullar

som hittills inte har utkrävts, utan återbetalning eller eftergift av dessa tullar. För detta förutsätts enligt artikel 2.1 att det bokförda beloppet avser varor, för vilka ingen tullskuld uppstått eller för vilka tullskulden har upphört att gälla av en annan anledning än att ifrågavarande belopp har betalats, att preskription har inträffat eller att det bokförda beloppet av någon anledning överstiger de tullar som lagligen skall uppbäras. Det är följaktligen inte fråga om ett fall, där den betalningsskyldige skall betala ett belopp i efterhand, utan om ett fall, där redan erlagda tullar återbetalas eller en befintlig betalningsskyldighet efterges. Å andra sidan finns dock inget uppenbart skäl till att en annan tidpunkt än den i förordning nr 1697/79 skulle läggas till grund för frågan om tull som lagligen skall betalas. I båda förordningarna regleras frågor i samband med tullskulden. Det har ingen betydelse att det därvid i ett fall är fråga om (förordning nr 1697/79) tullar ”som lagligen skall betalas” och i det andra fallet (förordning nr 1430/79) om tullar ”som lagligen skall uppbäras”. Laglig uppbörd kan ju endast ske av det som lagligen skall betalas.

18. Av denna orsak kan dock — även om förordning nr 1430/79 inte är tillämplig i förevarande fall avseende en möjlig uppbörd i efterhand — en upplysning om tolkningen av uttrycket ”import- eller exporttullar som lagligen skall betalas” utläsas ur den genomförandeförordning (nr 3040/83) som avser denna förordning. Det är alltså fråga om de importtullar som skulle ha betalats enligt den lagstiftning som gällde vid tidpunkten för godtagandet av varudeklarationen.

15 — EGT L 297, s. 13.

16 — EGT L 175, s. 1.

19. Skatteministeriet är av en annan mening. Som redan har uppgivits skall alla omständigheter som har inträffat fram till tidpunkten för regleringen enligt dess uppfattning beaktas. Skatteministeriet har i detta sammanhang anfört att de behöriga myndigheternas första kontroll uteslutande grundas på importörens uppgifter och en vanlig kontroll av deklarationen. Endast de faktiska och rättsliga omständigheterna vid tidpunkten för deklarationen kan alltså inbegripas. Då en felaktig deklaration dock är av stor ekonomisk betydelse skall det vara möjligt med uppbörd i efterhand.

rande varas art, mängd, värde, ursprung eller destination. Vidare uppges det:

”Eftersom de import- och exporttullar som uppburits inom gemenskapen huvudsakligen är av ekonomisk karaktär har en så bristfällig uppbörd av tull en negativ inverkan på gemenskapens ekonomi. Det är därför befogat att de behöriga myndigheterna då de konstaterar att ett sådant fel föreligger i efterhand utkräver tullar som fortfarande återstår att betala.”¹⁷

20. Detta kan i princip inte ifrågasättas. Helt visst skall det beaktas att möjligheten till uppbörd i efterhand infördes eftersom de behöriga myndigheternas första kontroll uteslutande sker på grundval av importörens deklaration. Om det senare visar sig att dessa uppgifter inte var korrekta, så skall det vara möjligt att i efterhand uppbära eventuellt för lågt inbetalda tullbelopp. Detta framgår för övrigt av övervägandena till förordning nr 1697/79. Där påpekas det att de krävda tullbeloppen kan visa sig vara lägre än de som lagligen skall betalas och att detta bland annat kan bero på att myndigheterna gjort sig skyldiga till ett räknefel eller på att de har utgått från felaktiga och ofullständiga beräkningsgrunder, särskilt beträffande ifrågava-

21. Även härvid skall det endast beaktas om de uppgifter som lämnades vid deklarationen — och som hänför sig till tidpunkten för deklarationen — var korrekta eller inte. Det framgår inte att senare inträffade förändringar också skall beaktas. Däremot skall de fel som senare faststälts i de ursprungliga uppgifterna beaktas.

22. Detta blir också tydligt genom följande exempel: En importör för in en produkt som på grund av en felaktig tulldeklaration inte beläggs med någon tull, trots att den inte omfattas av någon tullförmån. Senare upptäcker tullmyndigheterna felet. Vid

17 — Första övervägandet i förordning nr 1697/79.

upptäckten har emellertid precis en förmånsbehandling i tullhänseende som omfattar en tullförmån börjat gälla för denna produkt. I detta fall skulle en uppbörd i efterhand säkert inte underlätas endast därför att produkten under tiden har kunnat importeras tullfritt. Den har ju importerats vid en tidigare tidpunkt, vid vilken det inte existerade någon tullförmån. Även i detta fall skulle man beakta det dåvarande rättsläget. Det motsatta fallet, alltså detta fall, får emellertid inte behandlas på annat sätt. Även i detta fall skall därför den tidpunkt beaktas, vid vilken produkten importerades på marknaden.

Den reglerar det fall då ett tullbelopp inte har bokförts och föreskriver följande:

”Om ett tullbelopp som härrör från en tullskuld inte har bokförts enligt artiklarna 218 och 219 eller har bokförts med ett lägre belopp än det belopp som skulden lagligen uppgår till, skall det belopp som skall utkrävas eller återstår att kräva bokföras inom två dagar efter det att myndigheterna blivit medvetna om situationen och har möjlighet att beräkna vad beloppet lagligen uppgår till samt fastställa vem som är gäldenär (bokföring i efterhand). Denna tidsfrist kan förlängas enligt artikel 219.”

Däremot framgår det av artikel 201.2 i tullkodexen att tidpunkten för mottagandet av varudeklarationen även här är den tidpunkt då tullskulden uppkommer.

23. Det kan inte heller tas någon hänsyn till Skatteministeriets hänvisning till artikel 220.1 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen,¹⁸ i vilken det skulle föreskrivas att senare inträffade omständigheter skulle beaktas. Först skall det påpekas att denna förordning delvis har ersatt den förordning som är i fråga i detta mål, och alltså inte är tillämplig på detta.¹⁹ För det andra motiverar inte artikel 220.1 att senare inträffade omständigheter tas i beaktande.

24. Följaktligen kan det konstateras att bestämmelserna i förordning 1697/79 inte ensamma ger stöd för att uppbörd i efterhand skall ske i detta fall. Vid den avgörande tidpunkten, nämligen vid godtagandet av den formellt riktiga men innehållsmässigt felaktiga tulldeklarationen, omfattades den ifrågasvarande produkten obestridligt av tullfrihet inom ramen för den ännu inte uppfyllda tullkvoten för tulltaxenumret 6402 (”Skodon

18 — EGT L 302, s. 1.

19 — Artikel 251 i förordning nr 2913/92.

med överdelar av plast"). På grund av den tullfrihet som existerade vid denna tidpunkt kunde det därför inte heller uppstå någon tullskuld. Därför kan ingen uppbörd i efterhand på grund av en tullskuld ske.

25. Enligt kommissionens mening har det dock uppstått en större tullskuld vid tidpunkten för deklarationen. Även den anser att tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen är avgörande för uppkomsten av tullskulden. Kommissionen bestrider inte heller att denna tidpunkt är avgörande för den eventuella tillämpningen av en förmån. Enligt dess mening kunde dock ingen tullförmån lagligen beviljas för de varor som faktiskt importerats, det vill säga för skodon för sport och idrott med överdelar av plast. En sådan förmån skulle bara ha fått beviljats för skodon för sport och idrott med överdelar av läder. Utgående från detta formella synsätt kan det anses att en tullskuld har uppstått.

26. Ett sådant synsätt kan emellertid inte godtas. Härvid görs nämligen skillnad mellan varudeklarationen och beviljandet av en tullförmån. Vid uppbörd i efterhand är det dock fråga om vad som skulle ha betalats om deklarationen vid tidpunkten för godtagandet hade varit korrekt. I dessa fall hade det inte varit nödvändigt att erlagga någon tull alls. Man kan inte — som kommissionen — fråga sig om tullfrihet skulle ha beviljats vid en felaktig deklarering. Däremot finns det anledning att fråga sig hur situationen hade varit om importören eller transportföretaget

hade deklarerat varorna på ett korrekt sätt. De tullförmåner som gäller för skodon med överdelar av läder kan säkerligen inte i vanliga fall beviljas för skodon med överdelar av plast. Om skorna emellertid hade deklarerats på ett korrekt sätt som skodon med överdelar av plast, så hade också den tillämpliga tullförmånen kunnat beviljas. Här skall återigen hänvisas till förordning nr 3040/83 som enligt vad som redan uppgivits kan åberopas i detta mål beträffande fastställandet av den avgörande tidpunkten. Av artikel 1 framgår det att bestämmelserna vid tidpunkten för godtagandet av deklarationen för övergång till fri omsättning "inklusive bestämmelserna om beviljandet av en sänkt tullsats eller av tullfrihet" är avgörande för tullarna.

27. Av denna anledning talar också den av kommissionen åberopade domen i målet *Wünsche*²⁰ i detta fall snarare mot kommissionens uppfattning. Denna dom gällde skyddsåtgärder vid importen av champinjonkonserver. På grund av dessa åtgärder uppbars ett tilläggsbelopp då frisläppandet av varor för fri omsättning överskred den fastställda mängden. I målet vid den nationella domstolen importerades vilt växande champinjoner med stöd av vederbörliga licenser. Följaktligen uppbars inget tilläggsbelopp. Därefter fastställdes det på grund av sakkunnigutlåtande att det inte var fråga om vilt

20 — Dom av den 16 oktober 1991 i mål C 26/90 (REG 1991, s. I-4961).

växande utan odlade champinjoner. Trots att importören därefter lade fram vederbörliga licenser för odlade champinjoner, uppbars tilläggsbeloppet ändå i efterhand. Domstolen fann att tilläggsbeloppet skall uppbäras även då champinjonkonserver har släppts fria för fri omsättning i gemenskapen och det efter detta frisläppande har konstaterats att det inte har funnits någon giltig importlicens för varorna.

28. Detta mål är inte nödvändigtvis jämförbart med det ifrågavarande målet. Likväl framgår det även av domen i målet *Wünsche* att tidpunkten för tulldeklarationen är avgörande. En uppbörd i efterhand kunde ske, eftersom det vid denna tidpunkt inte fanns några giltiga licenser. I det mål som nu skall avgöras existerade tullförmånen emellertid redan vid tiden för tulldeklarationen. Följaktligen hade det inte varit nödvändigt att erlagga tull. I detta fall var det inte erforderligt att visa upp en licens i efterhand för att befrias från tull.

29. Det faktum att ingen tullskuld har uppstått om tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen skall vara avgörande ändras alltså inte. Kommissionen bestrider inte heller att denna tidpunkt är avgörande. Det är inte nödvändigt att gå in på kommissionens andra fråga om huruvida uppbörden av tull eventuellt kan underlåtas eller efterges, då man inte kan utgå från att en sådan tullskuld har uppkommit.

30. Resultatet skulle eventuellt bli ett annat på grund av att de tulltak som har fastställts i

förevarande fall redan var uppnådda vid tidpunkten för skattekontrollen, det vill säga när det upptäcktes att deklarationen var felaktig. Sålunda påpekar framför allt Skatteministeriet att man skulle göra en alltför restriktiv tolkning av förordning nr 1697/79 om man endast tog hänsyn till om en oriktig uppgift vid tulldeklarationen hade konsekvenser för det tullbelopp som skulle uppbäras eller inte. För övrigt hänvisar det till kommissionens beslut om eftergift av tullskuld, enligt vilket tulltaxenumren har olika syften och olika betydelse för handeln och därför inte är utbytbara.

31. Slutligen framgår även av förordning nr 3040/83 att man då tullkvoter existerar inte endast kan beakta tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen. Av artikel 1.2 i denna förordning framgår det nämligen att en tullförmån endast kan beviljas när de gränser för importvolymen som har fastställts för frisläppandet av de ifrågavarande varorna för fri omsättning i gemenskapen ännu inte har uppnåtts. Detta är fallet även om tullförmånen gällde vid tidpunkten för godtagandet av deklarationen för övergång till fri omsättning av varorna.

32. Svaranden är också av den uppfattningen det vid en tolkning av förordning nr 1697/79 skall beaktas huruvida en förmånsbehandling existerar. I detta hänseende hänvisar svaranden till avsikten med förmånsbehandlingen som i ett fall som detta är att bidra till utvecklingsländernas utveckling genom att bevilja dessa länder en förmånsbehandling.

Därför är det viktigt att garantera att det finns en möjlighet att bevilja sådan förmåner.

tullintäkter på grund av en felaktig angivelse vid tulldeklarationen. Vid beaktandet av tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen visar sig tullskulden — som redan har påvisats — i båda fall vara obefintlig. Tar man alltså endast hänsyn till det belopp som skulle ha betalats, så har ingen ekonomisk skada inträffat.

33. Skatteministeriet har dessutom påpekat ytterligare en omständighet i samband med beviljandet av tullförmåner. Om ingen tull uppbärs i efterhand trots att tullkvoten är uppfylld, så skulle gemenskapen lida ekonomisk skada.

34. Här skall det sistnämnda argumentet behandlas först. Av övervägandena i förordning nr 1697/79 framgår det att det är befogat med uppbörd i efterhand just därför att en bristfällig uppbörd av tull har negativa följder för gemenskapens ekonomi. Därvid skall tullarnas dubbla funktion beaktas. Å ena sidan har dessa en skyddande funktion för gemenskapens ekonomi. Å andra sidan representerar de gemenskapens intäkter. När tullförmåner införs till skydd för utvecklingsländer avstår gemenskapen delvis från dessa intäkter. Om en fastställd kvot därvid överskrids kan detta leda till ytterligare en förlust av tullintäkter.

35. I detta fall är det emellertid fråga om det överhuvudtaget har uppstått en förlust av

36. Resultatet skulle eventuellt kunna bli ett annat om man betänker vilka tullavgifter gemenskapen avstår från. Detta beror på hur hög den normala tullsatsen är. Om denna tullsats är lägre för den vara som faktiskt befriats från tull än för den vara som av misstag hänförs till samma kvot, så kan det ha uppstått en förlust för gemenskapen, eftersom den har fått avstå från ett större tullbelopp än den räknat med. Om det bara finns en enda tullkvot är det oproblematiskt att hänvisa till det tullbelopp som inte har uppburits. Om det emellertid som i detta fall är fråga om två samtidigt förekommande tullkvoter, vilka båda medför fullständig tullbefrielse, är det svårt att se hur ett belopp som skall betalas i efterhand skulle kunna fastställas. Om man utgår från förordning nr 1697/79, som i enlighet med vad som uppgivits hänför sig till tidpunkten för godtagandet av tulldeklarationen, så kommer man till slutsatsen att tullsatsen i båda fall är obefintlig. I förordning nr 1697/79 stadgas inte om uppbörd eller uppbörd i efterhand av mellanskillnaden mellan de båda tullsatserna. Den avser endast tullbelopp som skall betalas men som inte har uppburits.

37. Om man — som Skatteministeriet har föreslagit — i enlighet med förordning nr 3040/83 fullständigt skulle förvägra befrielse från tull, så skulle gemenskapen under vissa omständigheter erhålla mer i tull än vad den är berättigad till. Man kan emellertid ställa sig frågan om detta är ett mål enligt förordning nr 3040/83. Visserligen är denna förordning inte direkt tillämplig i förevarande fall. Emellertid skulle den kunna vara vägledande vid analysen av uppbörd i efterhand i ett fall som inbegriper en tullförmån. Även denna förordning utgår dock från att en enda tullförmån förelegat och inte från ett fall som detta, där en tullförmån hade existerat även om deklarationen hade gjorts på ett korrekt sätt. I det förstnämnda fallet skulle en eftergift av en tullskuld efter återinförandet av gemenskapens normala tullsats otvivelaktigt leda till en förlust, som också utan vidare skulle kunna uttryckas i siffror. Genom att förvägra tullförmåner "i efterhand" förhindras detta.

38. Dessutom skall det betonas att förordning nr 3040/83 gäller frågan om rätten att hänföra en vara till ett tulltaxenummer — och därmed erhålla befrielse från den tull som skall uppbäras — fortfarande kan beviljas efter det att tullkvoten har uppfyllts. I detta fall hade tullförmåner i och för sig redan beviljats. Här är det osäkert om man kan upphöra att hänföra den betalningsskyldiges varor till en kvot bara för att täcka mellanskillnaden mellan de obetalda tullarna, vilket skulle få den följden att de senare inte längre skulle kunna hänföras till den kvot dit de egentligen borde ha hänförts. Den betalningsskyldige skulle alltså — såsom påvisats — vara tvungen att betala hela beloppet i tull och gemenskapen skulle erhålla mer tullavgifter än vad den är berättigad till. Endast om

de båda kvoterna fullständigt skulle avvecklas skulle detta inte vara fallet. Förordning nr 3040/83 ger dock vid handen att tullkvoterna inte direkt genomgår en senare avveckling, utan snarare utvidgas. Detta framgår av artikel 1.2 tredje stycket, enligt vilken tullsatsen efterges om de behöriga myndigheterna gör sig skyldiga till ett fel, även om kvoten under tiden har uppfyllts.

39. Att resultatet därvid blir en utvidgning av tullkvoten framgår av rådets förordning (EEG) nr 3896/89 av den 18 december 1989 om tillämpning av allmänna tullförmåner under 1990 avseende vissa industriprodukter med ursprung i utvecklingsländer,²¹ i vilken de i detta mål omstridda tullförmåner har fastställts. Dessa förmåner förlängdes genom rådets förordning (EEG) nr 3831/90 av den 20 december 1990 om tillämpning av allmänna tullförmåner under 1991 avseende vissa industriprodukter med ursprung i utvecklingsländer²² samt genom rådets förordning (EEG) nr 3587/91 av den 3 december 1991 om förlängning för år 1992 av förordningarna (EEG) nr 3831/90, (EEG) nr 3832/90, (EEG) nr 3833/90 och (EEG) nr 3835/90 om tillämpning av allmänna tullförmåner under 1991 avseende vissa produkter med ursprung i utvecklingsländer.²³ I tjugofemte övervägandet i förordning nr 3896/89, som motsvarar det trettionde övervägandet i förordning nr 3831/90 föreskrivs att det med hänsyn till bestämmelserna för återbetalning eller eftergift av import- eller exporttullar och

21 — EGT L 383, s. 1.

22 — EGT L 370, s. 1.

23 — EGT L 341, s. 1.

särskilt till förordning nr 1430/79 och 3040/83 är motiverat att föreskriva om ett förfarande för reglering av den import som faktiskt har genomförts inom ramen för de belopp som enligt ifrågavarande förordning har öppnats och är fasta och tullfria samt andra förmånsbelopp. För att dessa regleringar inte skall medföra att tulltaken överskrids i en alltför stor omfattning, skall det föreskrivas om att kommissionen skall vidta åtgärder för att förhindra att varor hänförs till fel kvot. Därav framgår att genomförandet av regleringar kan leda till att tullen överskrids, vilket innebär att de enskilda kvoterna inte öppnas igen ens vid en eftergift av tullskulden. Dessutom framgår det att ett sådant överskridande av tulltaken visserligen skall undvikas så långt det är möjligt, men att det i vissa fall är tillåtet. Därvid skall det än en gång erinras om att gemenskapen i sådana fall får vidkännas en ekonomisk nackdel. Denna nackdel tolereras även i dessa fall — som inte kan jämföras med det aktuella målet.

40. Mot bakgrund av dessa överväganden förefaller det inte befogat att i efterhand fränkänna svaranden den tullförmån som redan har beviljats honom endast för att kompensera en förlust som eventuellt har uppstått till följd av att en mellanskillnad föreligger mellan de tullar som inte uppbu-
rits. Det skall påpekas att svaranden redan vid tidpunkten för deklarationen var berättigad till en tullförmån.

41. Det skall göras en åtskillnad mellan detta fall och det fall då importören i sin deklara-

tion av misstag hänför de importerade varorna till ett tulltaxenummer för vilket en tullförmån beviljas, då han däremot hade måst betala tull grundad på en normal tullsats om deklarationen hade varit korrekt. I detta fall skulle en uppbörd i efterhand ske av ett belopp bestående av mellanskillnaden mellan den tull som faktiskt hade betalats (i detta fall ingenting) och den tull som enligt bestämmelserna skulle betalas. Därvid skulle det inte föreligga ett problem med två tullkvoter som i förevarande fall.

42. En uppbörd i efterhand skall dock även ske, när det som i detta mål finns två förmånsmängder, för vilka tullförmånerna emellertid uppgår till olika belopp, och varorna av misstag har hänförs till kategorin med det högre förmånsbeloppet. Även i detta fall kan det belopp som skall uppbäras i efterhand fastställas; det är mellanskillnaden mellan den tull som faktiskt har betalats och det — högre — belopp som egentligen skulle betalas i tull.

43. Slutligen skall också undersökas om det i enlighet med tullförmånernas innebörd och syfte är erforderligt med uppbörd i efterhand. Befrielsen från tull gällde såväl för skodon för sport och idrott med överdelar av läder som för skodon med överdelar av plast. På grund av den felaktiga deklarationen importerades emellertid skodon för sport och idrott med överdelar av plast inom ramen för den kvot som avsåg skodon för sport och idrott med överdelar av läder.

Frågan är om detta inte är oförenligt med de beviljade förmånernas innebörd och syfte.

Om det emellertid skulle avstås från uppbörden av tull i efterhand i detta fall, skulle följden bli att fler fotbollsskor med överdelar av plast skulle importeras med tillämpning av förmånstullen än vad som föreskrivs i förordningen.

44. Parterna i målet vid den nationella domstolen har endast gått in på dessa frågor i den mån som de har undersökt konsekvenserna av en genomförd eller underlåten uppbörd i efterhand med avseende på iakttagandet av förmånsmängderna.

45. Sålunda har svaranden anfört att förmånsbehandlingen för utvecklingsländer syftar till att bidra till dessa länders utveckling. Därför är det av vikt att det finns en möjlighet att bevilja förmåner. En uppbörd i efterhand i detta mål skulle leda till lägre import av fotbollsskor med överdelar av läder. Följaktligen skulle den kvot som fastställts för varan i fråga inte uppfyllas.

46. Å andra sidan påpekar Skatteministeriet att en sådan förmånstull för utvecklingsländer kommit till efter långvariga förhandlingar. Gränsen för importvolymen har inte alls fastställts genom en slump. Gemenskapsrätten skall tolkas och tillämpas på så sätt att det inte får importeras flera varor till förmånstull än exakt den varumängd som har varit föremål för en överenskommelse och som har fastställts i relevanta förordningar.

47. Beträffande Skatteministeriets argument skall det först påpekas att en höjning av förmånstullen eller av gränsen för importvolymen — som redan visats — är fullständigt acceptabel i vissa fall. Inledningsvis skall det noteras att vardera partens argumentering hänför sig till enbart endera av de båda gränserna för importvolymen. Den fråga som här skall besvaras handlar just om huruvida en import av fotbollsskor med överdelar av plast kan accepteras inom ramen för kvoten för skodon för sport och idrott med överdelar av läder om de båda tulltaken och deras respektive mål beaktas.

48. Av övervägandena till förordning nr 3896/89²⁴ framgår det bland annat att allmänna tullförmåner tillämpas för att förbättra utvecklingsländernas tillträde till de förmånsbeviljande ländernas marknader.²⁵ För att medge utvecklingsländer en rättvis tillgång till tullförmånerna har gemenskapen beslutat att tillämpa en förmånsbehandling, varvid det tas hänsyn till den speciella situationen för varje förmånstagande land. Detta

24 — Ovan fotnot 21.

25 — Andra övervägandet i förordning nr 3898/89.

sker genom att man för varje land fastställer individuella begränsningar med avseende på vissa varor. Dessutom bestäms särbehandlingen av länder av faktorer som områdenas känslighet, marknadssituationen i gemenskapen för de ifrågavarande produkterna samt hänsyn till graden av industriell utveckling och konkurrenskraft i dessa länder.²⁶ Därav framgår det att tullförmåner skall beviljas på ett sådant sätt att de enskilda länderna i högsta möjliga mån skall kunna vinna på detta. Vad avser tulltaket för Thailand framgår det vid närmare påseende att taket för skodon med överdelar av läder är avsevärt högre än det för skodon med överdelar av plast.²⁷

50. I detta sammanhang skall det dock påpekas att kommissionen — som den själv har anfört — när den fattat detta beslut har utgått från att en fråga om eftergift av en tullskuld bara ställs om en sådan tullskuld existerar. Därför har den endast tagit ställning till frågan om en uppkommen tullskuld kan efterges. I ett sådant fall kan en direkt tillämpning ske av förordning nr 3040/83, vilken innehåller exakta bestämmelser om eftergift av en uppkommen tullskuld i de fall en tullkvot existerar. Detta utgör en grund för att förvägra den betalningsskyldige en tullförmån. I detta fall har dock — som redan påvisats — ingen tullskuld uppstått.

49. Skatteministeriet har i detta sammanhang hänvisat till kommissionens beslut om huruvida det är möjligt med eftergift av tullskulden i detta fall. Inom ramen för detta beslut har kommissionen fastställt att de båda tullkvoterna har olika ekonomiska syften och att de därför inte är utbytbara. Tullskulden kan därför inte efterges.

51. Säkerligen får ett underlåtande av uppbörd i efterhand som Skatteministeriet har anfört till konsekvens att flera skodon med överdelar av plast och färre skor med överdelar av läder importeras än vad som föreskrivs. (Det framgår inte av handlingarna i målet att kvoten för skodon med överdelar av läder har öppnats på nytt och att ytterligare befrielse från importtullar har beviljats). Alltså uppfylldes inte kvoten för skor med överdelar av läder fullständigt, medan kvoten för skor med överdelar av plast överskreds. Även om avsikten att leverera ett bestämt antal läderskor i detta fall inte har fullföljts, så är olikheterna mellan de båda kvoterna så obetydliga att man inte kan utgå från att det uppstått en förlust för Thailand. Kvoterna avsåg samma varuslag (i båda fall är det fråga om skodon för sport och idrott, varvid endast delar av materialet är olika); de upphörde att gälla vid samma tidpunkt, och dessutom beviljades i båda fall en fullständig

26 — Femte övervägandet i förordning nr 3898/89.

27 — Inom ramen för förordning nr 3896/89 uppgick tulltaket för "Andra skodon med yttersulor och överdelar av gummi eller plast", med tulltaxenummer 6402, till 1 100 000 ECU, och tulltaket för "Skodon med yttersulor av gummi, plast, läder eller konstläder och med överdelar av läder", med tulltaxenummer 6403, till 4 000 000 ECU.

befrielse från tull. Även om det skulle ha uppstått en förlust för Thailand, så skulle den av dessa orsaker antagligen vara så obetydlig att det inte skulle vara nödvändigt med en omfördelning av tullkvoterna.

betalade tullen på varupriset. Även om detta alltid är ett problem vid en uppbörd i efterhand, skall det påpekas att i tullskulden — i detta fall i motsats till normala fall av uppbörd i efterhand — var obefintlig redan vid tidpunkten för importen.

52. Gemenskapen skulle inte lida någon skada vare sig på grund av det faktum att det inte skulle ske någon uppbörd i efterhand eller att tullkvoterna inte skulle öppnas på nytt. En omfördelning av kvoterna är inte berättigad på grund av storleken på den förlust av tullinkomster som skulle kunna uppstå på grund av mellanskillnaden mellan de uppburna enskilda tullbeloppen.

53. Vid de vidare övervägandena skall också hänsyn tas till skälighetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Det är nämligen på sin höjd leverantören av läderskor som har lidit skada, då hans varor på grund av det faktum att en omfördelning inte har skett inte längre har kunnat tas med i tullkvoten. Det kan emellertid antas att han redan har sålt de skor som han importerat och övervätrat den av honom betalade tullen på priserna, så att det i praktiken inte heller borde ha uppstått någon förlust för honom.

54. En omfördelning och en uppbörd av tull i efterhand skulle emellertid leda till en förlust för svaranden. Även i detta fall kan det nämligen antas att de importerade skorna redan är sålda, varvid det inte längre är möjligt att övervältra den först mycket senare

55. Om man betraktar de särskilda omständigheter som hittills har beskrivits i detta mål och som inte har några direkta rättsliga konsekvenser, så verkar det dock i undantagsfall försvarbart att på grund av skälighetsöverväganden tillåta import av skodon för sport och idrott med överdelar av plast inom ramen för tullkvoten för sport skor med överdelar av läder, och avstå från en uppbörd i efterhand.

56. Innan undersökningen av den första och andra frågan avslutas, kvarstår två av svarandens argument att behandla. Enligt det ena argumentet skulle en uppbörd i efterhand i detta fall strida mot principen om förbudet mot en oberättigad vinst. I detta sammanhang skall det påpekas att det i förevarande fall — av hänsyn till vad skälighet och proportionalitet kräver, i och med att skillnaderna mellan de kvoter som här skall beaktas är så små — endast i undantagsfall är möjligt att importera varor inom ramen för en kvot för andra varor. I ett fall där en sådan möjlighet inte kan medges och båda kvoterna har uppfyllts, kan befrielse från tull under vissa omständigheter inte längre beviljas. I så fall

föreligger inte heller någon oberättigad vinst, då tullen skulle betalas med stöd av de allmänna tullbestämmelserna, som endast tillfälligt — under själva förmånsbehandlingen — hade satts ur kraft.

57. Svaranden har vidare gjort gällande att det inte är möjligt att beakta omständigheterna vid tidpunkten för den senare inträffade skattekontrollen, då denna tidpunkt har uppkommit genom en ren tillfällighet. Eftersom svaranden emellertid skall stå för konsekvenserna av den felaktiga deklarationen och upptäckten av felet vid kontrollen, skall den i detta fall också ta konsekvenserna av att det är tidpunkten för utförandet av kontrollen som beaktas.

58. Sammanfattningsvis skall det konstateras att det undantagsvis kan avstås från uppbörd i efterhand i förevarande fall.

59. Det skall emellertid betänkas att denna lösning möjligen skulle kunna leda till att framtida importörer inte längre ser sig tvungna att vid deklarationen hänföra sina varor till den rätta kategorin. Om man emellertid tar hänsyn till undantagskaraktären hos detta mål och den lösning som till följd därav har föreslagits, så kan importörer inte heller i fortsättningen utgå från att det vid en felaktig deklaration kommer att avstås från uppbörd i efterhand.

60. Den hänskjutande domstolens frågor skall alltså besvaras på så sätt att en uppbörd i efterhand inom ramen för artikel 2.1 i förordning nr 1697/79 endast är möjlig i det fall då en förlust eller skada har uppstått i form av ett belopp som skall uppbäras men som ännu inte betalats.

61. Kommissionen har däremot i sitt yttrande kommit till slutsatsen att en skillnad mellan beloppen inte spelar någon roll. Härvid skall det påpekas att kommissionen i sin argumentation utgår från att en tullskuld uppstått redan vid den tidpunkt då tulldeklarationen godtog. Den går därmed inte in på frågan om huruvida en uppbörd i efterhand också skall genomföras när det som i detta mål till följd av att ingen tullskuld har uppstått inte heller har uppstått någon beloppsmässig skillnad.

62. Inom ramen för den andra frågan skall det påpekas att uttrycket i artikel 2.1 i förordning 1697/79 "(import- eller exporttullar) som lagligen skall betalas" skall tolkas på så sätt att det är de faktiska och rättsliga omständigheterna vid den tidpunkt då de behöriga myndigheterna godtar en deklaration som innehåller en felaktig tullklassificering som är avgörande för frågan om huruvida det kvarstår ett belopp som skulle ha betalats. I detta sammanhang skall det anmärkas att detta rör fall då befrielse från tull har beviljats för varor på grund av en felaktig deklaration, vilket också hade varit fallet vid en riktig deklaration. Om det därvid

är fråga om tullkvoter som inte liknar varandra och därför inte är utbytbara, skall varan anmälas under den riktiga kvoten, även om ingen beloppsmässig skillnad har uppkommit.

II — Den tredje frågan

63. Genom denna fråga begär den hänskjutande domstolen upplysningar om rättsverkan av ett beslut som kommissionen meddelat efter yttrande från Tullkodexkommittén, vilket riktar sig till en medlemsstat, och genom vilket kommissionen och kommittén fastställer att det inte är berättigat att medge eftergift av importtullar. Denna fråga har anknytning till den andra delen av frågan om huruvida en domstol i medlemsstaten i fråga trots detta beslut kan komma fram till den slutsatsen att det saknas erforderligt rättsligt stöd för att i efterhand indriva importtullar.

64. Enligt svarandens uppfattning saknar kommissionens beslut betydelse för frågan om uppbörd i efterhand. Kommitténs beslut avser eftergift och ingen ställning tas till frågan om uppbörd i efterhand. När kommissionen uppmanas att besluta om huruvida importtullar under vissa specificerade omständigheter skall efterges, förutsätts det för att denna fråga skall kunna tas upp till behandling att det rör sig om ett fall som

avser huruvida en eftergift skall ske eller inte. För att kommissionen skall kunna fatta ett beslut, måste den utgå från att det finns ett rättsligt stöd för att importtullar skall betalas. Även Skatteministeriet har bett kommissionen att avge ett beslut om huruvida det är befogat att *efterge* importtullar under de omständigheter som anges i detta mål. Kommissionen har alltså inte alls uppmanats att ta ställning till om det enligt de föreliggande omständigheterna finns ett rättsligt stöd för *uppbörd i efterhand*.

65. Skatteministeriet har å sin sida anfört att ett beslut riktat till Konungariket Danmark enligt artikel 189 i EG-fördraget är bindande för landet. Ett beslut att inte bevilja eftergift förutsätter naturligtvis rättsligt att det kan antagas att det finns en möjlighet till uppbörd i efterhand. Kommissionen har i sitt beslut implicit fastställt att det har funnits ett rättsligt stöd för uppbörd i efterhand. Skatteministeriet gör vidare gällande att en nationell domstol inte får utgå från att det nödvändiga sambandet mellan gemenskapsbestämmelserna och ett beslut från ett gemenskapsorgan saknas. Annars vore de danska tull- och skattemyndigheterna gentemot gemenskaperna förpliktade att inte bevilja eftergift av importtullarna. Å andra sidan skulle de inte heller ha något rättsligt stöd för att uppbära dessa belopp i efterhand.

66. Skatteministeriet har slutligen påpekat att ett antagande om att en nationell domstol kan fastställa att det i en situation som denna inte finns ett rättsligt stöd för en uppbörd i efterhand, de facto innebär att kommissionens beslut förklaras ogiltigt och utan rättsverkan. Detta är klart oförenligt med domstolens dom i målet Foto-Frost.²⁸ Där har domstolen fastställt att de nationella domstolarna inte är behöriga att själva fastställa att en rättsakt som antagits av gemenskapens institutioner är ogiltig.

67. Även kommissionen har hänvisat till artikel 189 i EG-fördraget. Samtidigt har den förklarat att det för återbetalning eller eftergift av importtullar förutsätts att det finns en möjlighet att i efterhand uppbära dessa tullar. Det är följaktligen endast meningsfullt att fråga kommissionen om en sådan eftergift är möjlig, om det även rent faktiskt är möjligt att uppbära tull i efterhand. Denna fråga skall lösas innan man tar ställning till frågan om eftergift. Vidare förklarar kommissionen att den i sitt beslut av den 18 juli 1994 inte har tagit ställning till möjligheten att genomföra en uppbörd i efterhand. Den har utgått från den principen att yrkande om eftergift endast framställs när det också existerar en skuld. Om kommissionen dessutom hade uppmanats att ta ställning till frågan om uppbörd i efterhand och kommit fram till att detta inte är möjligt, så skulle yrkandet om eftergift avvisas med den motiveringen att det saknade grund.

68. Kommissionen har även anfört att nationella domstolar inte är behöriga att fastställa att rättsakter som antagits av gemenskapens institutioner är ogiltiga. Den har emellertid med rätta påpekat att domstolen i sin rättspraxis skiljer mellan det faktum att en (tull-)skuld föreligger och frågan om denna skuld skall efterges. Kommissionen har härvid hänvisat till domen i målet Cerealmangimi och Italgrani mot kommissionen. Där gjorde domstolen skillnad mellan möjligheten att befria ekonomiska aktörer från skyldigheten att betala tull som förfallit till betalning och själva principen om att skulder skall betalas. Kommissionen hade vägrat eftergiften av tullar i ett beslut. Som domstolen vidare anförde är det emellertid fortfarande möjligt att lägga fram frågan om betalningsskyldighet till den behöriga (italienska) domstolen.²⁹ Det finns därför anledning att ansluta sig till kommissionens ståndpunkt att ifall en domstol vid tolkningen av förordning nr 1697/79 kommer fram till att det i ett visst fall inte finns något rättsligt stöd för uppbörd i efterhand, innebär detta inte nödvändigtvis någon ogiltigförklaring av kommissionens beslut om att inte bevilja eftergift av en (existerande) tullskuld. I ett sådant fall vore kommissionens beslut dock ogrundat. Jag är av samma mening.

69. Svaret på den hänskjutande domstolens tredje fråga blir således att rättsverkan av ett beslut som detta, som kommissionen riktar till en medlemsstat efter yttrande från Tullkodexkommittén, endast avser vilka rättsverkningarna frågan om eftergift av

28 — Dom av den 22 oktober 1987 i mål 314/85 (REG 1987, s. 4199).

29 — Dom av den 12 mars 1987 i de förenade målen 244/85 och 245/85 (REG 1987, s. 1303), punkt 8—12.

importtullar får, när medlemsstaten har begärt att kommittén skall fatta beslut om huruvida det under särskilda omständigheter är berättigat att medge eftergift av importtullar och kommissionen och kommittén fastställer att det inte är berättigat. Uttryckligen kan det dock framgå något annat av beslutet.

Om det i beslutet inte heller tas ställning till frågan om uppbörd i efterhand, är det förenligt med dess rättsverkan att en domstol i medlemsstaten i fråga i en dom fastställer att det saknas erforderligt rättsligt stöd för att i efterhand indriva importtullar.

C —Förslag till avgörande

70. På grund av ovannämnda överväganden föreslår jag att tolkningsfrågorna skall besvaras enligt följande:

- 1) Uppbörd i efterhand enligt artikel 2.1 i rådets förordning (EEG) nr 1697/79 kan endast ske i fall av förlust i form av ett förfallet belopp som ännu inte har erlagts.
- 2) Begreppet ”de import- eller exporttullar som lagligen skall betalas” i artikel 2.1 i förordning nr 1697/79 skall tolkas så, att det är de faktiska och rättsliga omständigheterna vid tidpunkten då de behöriga myndigheterna godtar tulldeklarationen som är avgörande för bedömningen av om en tullskuld har uppstått eller inte.
- 3) Det beslut som Europeiska gemenskapernas kommissionen har fattat efter yttrande från Tullkodexkommittén, vilket riktar sig till en medlemsstat med anledning av att denna medlemsstat har begärt att kommittén skall fatta beslut om huruvida det under särskilda omständigheter är berättigat att medge en sådan eftergift och genom vilket kommissionen fastställer att det inte är berättigat att medge eftergift av importtullar, är endast tvingande om importtullarna kan indrivas på rättsliga och sakliga grunder. Beslutet hindrar inte en domstol

från att avgöra huruvida det överhuvudtaget finns något rättsligt stöd och är inte bindande för denna domstol. Undantag kan endast förekomma om de uttryckligen framgår av beslutet. För det fall att kommissionens beslut varken tar ställning till frågan om uppbörd i efterhand eller det rättsliga stödet, kan en domstol i den berörda medlemsstaten besluta att det inte finns något rättsligt stöd för att uppbära importtullar i efterhand.